

MAA- JA METSÄTALOUSHMINISTERIÖ
Luonnonvaraosasto
Ylitarkastaja Jussi Laanikari
Neuvotteleva virkamies Sami Niemi

Muistio
21.9.2015

Dnro 1217/13/2015

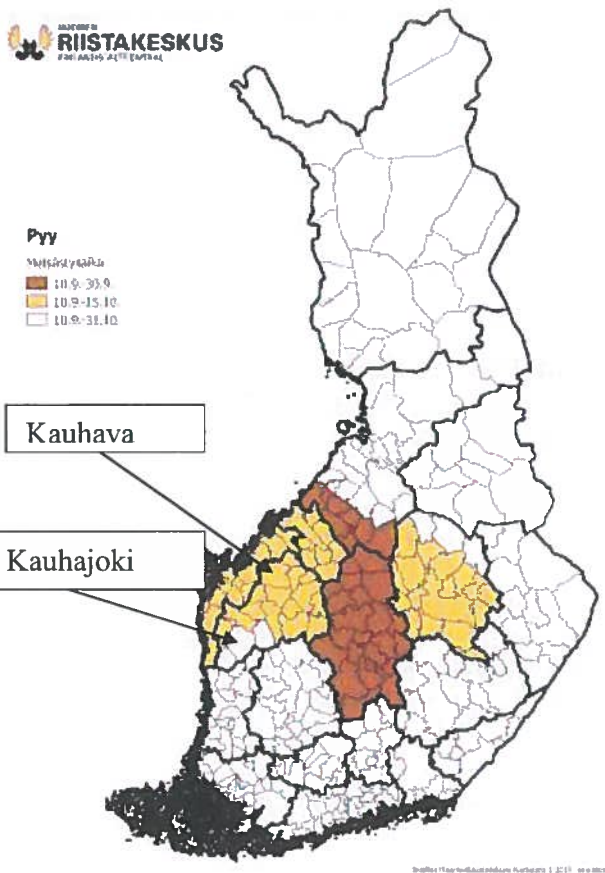
**MAA- JA METSÄTALOUSHMINISTERIÖN ASETUS METSON, TEEREN, PYYN JA RIEKON
METSÄSTYKSEN KIELTÄMISESTÄ METSÄSTYSVUONNA 2015–2016 ANNETUN MAA- JA
METSÄTALOUSHMINISTERIÖN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA**

Pääasiallinen sisältö

Maa- ja metsätalousministeriön asetus (1083/2015) annettiin 21.8.2015 ja sen voimaantulo on 10.9.2015. Asetuksessa kielletään metsästyslain (615/1993) 38 §:n nojalla metson, teeren, pyyn ja riekon metsästys eräissä maakunnissa ja kunnissa joko kokonaan tai metsästysaikaa lyhennettään osittain. Asetuksen rajoitukset perustuivat heinäelokuussa laskettujen riistakolmiolaskentojen tuloksiin, jotka osoittivat asetuksissa mainituilla alueilla metsäkantalukannan heikentyneen.

Asetuksella lyhennettiin pyyn metsästysaikaa Keski-Suomessa, Keski-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla sekä Pohjois-Pohjanmaan eteläosassa, pääosassa Etelä-Pohjanmaata ja Pohjois-Savoa.

Etelä-Pohjanmaan maakunnassa pyyn metsästysaikaa rajoitettiin siten, että metsästys on kielletty 16.–31.10 välisenä aikana koko maakunnan alueella lukuun ottamatta Isojoen, Jalasjärven, Karijoen ja Kauhavan kuntia. Asetuksen antamisen jälkeen on huomattu, että asetukseen ja muistioon on virheellisesti kirjoitettu Kauhava, kun tarkoitettu on Kauhajokea. Myös Suomen riistakeskuksen 7.8.2015 esitys pyyn osalta lähtee siitä, että Kauhajoella ei rajoiteta pyyn metsästystä. Metson ja teeren rajoituksissa vastaavia kuntia koskeva asetusteksti on oikein. Lisäksi asetuksen liitteenä olevassa metsästysrajoituksia ja metsästysaikoja kuvaavilla kartoilla Kauhavaa koskeva metsästysaika 10.9.–15.10. on kuitenkin oikein. Tällä muutosasetuksella korjataan asetuksen 3 §:n pykälän 2 momentti, joten Kauhavalla pyyn metsästys kielletään 16.10.–31.10. ja Kauhajoella sallitaan koko metsästysasetuksen mukaisena 10.9.–31.10.

Kuva. Kartassa rajoitukset ovat oikein, mutta asetuksessa ja asetusmuistion tekstissä väärin.

1 Muutos

Asetuksen 3 §:n 2 momentin mukainen pyyn metsästys

Asetuksen 3 §:n 2 momenttia muutetaan siten, että Kauhava korjataan Kauhajoeksi.

Uuden muotoilun mukaan 2 momentissa lyhennettäisiin pyyn metsästysaikaa kieltämällä metsästys 16.10.–31.10.2015 välisenä aikana. Metsästysaika olisi lyhennetty 10.9.–15.10. Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnissa, Etelä-Pohjanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Isojoen, Jalasjärven, Karijoen ja ~~Kauhavan~~ **Kauhajoen** kuntia sekä Pohjois-Savon maakunnassa lukuun ottamatta Rautavaaran, Sonkajärven ja Vieremän kuntia.

2 Esityksen vaikutukset

Asetuksen 3 §:n 2 momentin muutos vaikuttaa siten, että Kauhavalla pyyn metsästysaika lyhenee kaksi viikkoa eli metsästys kielletään 16.10.–31.10. Kauhajoella puolestaan metsästys pitenee koko metsästysasetuksen mukaiseksi eli 10.9.–31.10.

3 Asian valmistelu

Metsästyslain (615/1993) 38 §:n mukaan maa- ja metsätalousministeriön on kuultava ennen asetuksen antamista Suomen riistakeskusta sekä niitä riistanhoitoyhdistyksiä, joiden toiminta-alueita kieltäminen tai rajoitus koskee. Muutosasetusluonnoksesta pyydettiin lausuntoja metsästyslain 38 §:n mukaisesti vain seuraavilta tahoilta: Suomen riistakeskus, Kauhavan riistanhoitoyhdistys ja Kauhajoen riistanhoitoyhdistys.

Lausunnoissa Suomen riistakeskus toteaa, että virheellisessä muodossa asetus ei ole riistakeskuksen aiemman esityksen, eikä ministeriön tarkoittaman asetustekstin mukainen. Suomen riistakeskus katsoo, että todettu virhe on syytä korjata ministeriön nyt esittämällä muutosasetuksella.

4 Voimaantulo

Kielto tai rajoitus voi tulla voimaan aikaisintaan kahden viikon kuluttua asetuksen antamisesta. Maa- ja metsätalousministeriön asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan 9.10.2015.

Liitteet

Liite 1. Alkuperäinen asetusmuistio ja asetus

MAA- JA METSÄTALOUSHMINISTERIÖ
Luonnonvaraosasto
Ylitarkastaja Janne Pitkänen

Muistio
20.8.2015

Dnro 1217/13/2015

MAA- JA METSÄTALOUSHMINISTERIÖN ASETUS METSON, TEEREN, PYYN JA RIEKON METSÄSTYKSEN KIELTÄMISESTÄ METSÄSTYSVUONNA 2015–2016

Pääasiallinen sisältö

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kiellettäisiin metsästyslain (615/1993) 38 §:n nojalla metson, teeren, pyyn ja riekon metsästys eräissä maakunnissa ja kunnissa joko kokonaan tai metsästysaikaa lyhennettäisiin osittain. Esitys perustuu heinä-elokuussa laskettujen riistakolmiolaskentojen tuloksiin, jotka osoittavat asetuksissa mainituilla alueilla metsäkanalintukannan heikentyneen.

Metson metsästys kiellettäisiin kokonaan Varsinais-Suomen maakunnassa sekä suurimmassa osassa Uudenmaan ja Pohjois-Savon maakuntia sekä eräissä Keski-Suomen ja Pohjois-Karjalan kunnissa. Metson metsästysaikaa lyhennettäisiin Keski-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla, pääosassa Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Suomen maakuntia, Pohjois-Pohjanmaan eteläosassa ja Lounais-Lapin alueella.

Teeren metsästysaikaa lyhennettäisiin Keski-Suomessa, Keski-Pohjanmaalla, Satakunnassa, pääosassa Etelä-Pohjanmaata, Pirkanmaata ja Pohjois-Savoa sekä eräissä Etelä-Savoon ja Päijät-Hämeeseen kuuluvissa kunnissa.

Pyy metsästysaikaa lyhennettäisiin Keski-Suomessa, Keski-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla sekä Pohjois-Pohjanmaan eteläosassa, pääosassa Etelä-Pohjanmaata ja Pohjois-Savoa.

Riekon metsästys kiellettäisiin kokonaan Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa, pääosassa Kainuuta ja osassa Pohjois-Pohjanmaata sekä Lapin maakuntaa siten, että kuitenkin erällä vahvimilla riekkokannan alueilla riekon metsästys olisi sallittua 10.–20.9. tai 10.–30.9. välisenä aikana. Ylä-Lapissa riekon metsästystä ei rajoitettaisi, vaan siellä saisi metsästä normaalisti.

Maa- ja metsätalousministeriö pyrkii tämän asetuksen avulla rajoittamaan metsästystä siten, että metsästystä harjoitetaan metsästyslaissa säädetyn kestävä käytön periaatteen mukaisesti ja siten, että riistaeläinkannat eivät vaarannu. Esitetty asetus perustuu Suomen riistakeskuksen 7.8.2015 maa- ja metsätalousministerille tekemää esitykseen.

1 Nykytila

Metsästyslain 20 §:n 1 momentin mukaan metsästystä on harjoitettava kestävä käytön periaatteiden mukaisesti ja siten, että riistaeläinkannat eivät vaarannu, luontoa ei tarpeettomasti vahingoiteta, riistakantaa ei vaaranneta eikä eläimille tuoteta tarpeetonta kärsimystä. Metsästyslain järjestelmässä riistaeläinlajien metsästämistä rajoitetaan ensisijaisesti metsästyslain 37 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksella säädetyllä vuosittaisella yleisellä rauhoitusajalla. Yleisistä rauhoitusajoista säädetään metsästysasetuksen (666/1993) 24 §:ssä.

Metsästysasetuksen 24 § muutettiin valtioneuvoston asetuksella (816/2014) vuonna 2014 siten, että sallittiin myös urosteeren talvimetsästys osassa maata. Tarkoituksena on, että urosteeren talvimetsästys sallittaisiin vain runsaiden kantojen vuosina, kun saatavilla on riittävät laskentatiedot kannan runsauden varmistamiseen. Metsästysasetuksen 24 §:n 1 momentin 21 kohdassa on säädetty teeriuroksen yleinen rauhoitusajaksi Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon ja Lapin maakunnissa lukuun ottamatta Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntia tammikuun 21 päivästä syyskuun 9 päivään ja marraskuun 1 päivästä joulukuun 31 päivään. Muualla maassa urosteeri on rauhoitettu marraskuun 1 päivästä syyskuun 9 päivään. Naarasteeri on rauhoitettu koko maassa marraskuun 1 päivästä syyskuun 9 päivään. Näin ollen syksyllä teeren metsästys on sallittu 10.9.–31.10. välisenä aikana koko maassa ja sen lisäksi urosteeren talvimetsästys metsästys on sallittu 1.–20.1. välisenä aikana Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon ja Lapin maakunnissa lukuun ottamatta Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntia.

Metsästysasetuksen 24 §:n 1 momentin 22 kohdassa on säädetty metson ja pyyn yleinen rauhoitus aika on 1.11.–9.9., joten niitä voidaan normaalisti metsästä 10.9.–31.10. välisenä aikana.

Metsästysasetuksen 24 §:n 1 momentin 19 kohdassa on säädetty riekon yleinen rauhoitus aika Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakuntien alueella lukuun ottamatta Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntia 1.11.–9.9. sekä Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa 1.4.–9.9. ja muualla maassa koko vuoden.

Metson, teeren, pyyn ja riekon metsästystä säätelee myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY luonnonvaraisten lintujen suojelusta, jäljempänä *lintudirektiivi*. Metso, teeri, pyy ja riekko kuuluvat lintudirektiivin 1 artiklassa tarkoitettuihin lajeihin ja liitteen II B-osan lajeihin. Lintudirektiivin 2 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitettujen lintulajien kantojen ylläpitämiseksi sellaisella tasolla, joka vastaa erityisesti ekologisia, tieteellisiä ja sivistyksellisiä vaatimuksia ottaen huomioon taloudelliset ja virkistykseen liittyvät vaatimukset, taikka näiden kantojen mukauttamiseksi tähän tasoon. Lintudirektiivin 7 artiklan mukaan liitteessä II lueteltujen lajien kantojen koon, maantieteellisen levinneisyyden ja lisääntymisnopeuden takia koko yhteisössä niitä voidaan metsästä kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Liitteessä II olevassa B osassa lueteltuja lajeja saa metsästä vain niissä jäsenvaltioissa, joista on siinä maininta. Metson kohdalla on mainittu, että sitä saadaan metsästä Suomessa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lajien metsästys ei vaaranna suojelutoimenpiteitä niiden levinneisyysalueella. Edelleen 7 artiklan mukaan jäsenvaltion on varmistettava, että metsästys harjoitettuna voimassa olevien kansallisten toimenpiteiden mukaisesti vastaa kyseisten lintulajien järkevän hyödyntämisen ja ekologisesti tasapainoisen sääntelyn periaatteita ja että tämä käytäntö näiden lajien ja etenkin muuttavien lajien kantojen osalta on sopuissa 2 artiklasta seuraavien toimenpiteiden kanssa.

Aiemmin ennen 1.3.2011 voimaan tulleen riistahallintolain muutoksia, metsästyslain 38 §:n kiellon tai rajoittamisen toimivaltaa riistaeläimen kannan säilymisen vaarantuessa käyttivät riistanhoitopiirit pääasiassa yleisten ja suuren metsästyspaineen kohteeksi johtuvien metsäkanalintujen metson, teeren, pyyn ja riekon kantojen tiheyksien laskiessa keskimääräistä alhaisemmiksi riistanhoitoyhdistyksen alueella tarkasteltuna. 1.3.2011 voimaan tullessa riistahallintouudistuksessa metsästyslain 38 §:n metsästyskiellon tai -rajoituksen asettamisen toimivalta siirrettiin maa- ja metsätalousministeriölle.

Voimassa olevan 38 §:n mukaan, jos riistaeläinlajin kanta vaarantuu sen esiintymisalueella tai osalla esiintymisalueella, voidaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kyseisen riistaeläinlajin metsästys kieltää tai rajoittaa sitä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa rajataan alue, jolla kielto tai rajoitus on voimassa. Kielto tai rajoitus voidaan antaa enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Kielto tai rajoitus voi tulla voimaan aikaisintaan kahden viikon kuluttua asetuksen antamisesta. Maa- ja metsätalousministeriön on kuultava ennen asetuksen antamista Suomen riistakeskusta sekä niitä riistanhoitoyhdistyksiä, joiden toiminta-alueella kielto tai rajoitus koskee. Jos riistaeläinkanta voimistuu elinvoimaiseksi, kielto tai rajoitus tulee kumota ennen määräajan päättymistä.

Kielto tai rajoitus voidaan asettaa joustavasti ympäri vuoden kuitenkin niin, että maa- ja metsätalousministeriön asetus, jossa kielto tai rajoitus säädetään, on annettava viimeistään kahta viikkoa ennen kiellon tai rajoituksen alkamista. Kysymyksessä on siten erityisesti vuosittaisten kannanvaihteluiden perusteella tapahtuvan tilapäisen metsästyksen sääntelyn mahdollistamiseksi säädetty toimivalta, jota korostaa toisaalta velvoite kumota kielto tai rajoitus ennen määräajan päättymistä, jos riistaeläinkanta voimistuu elinvoimaiseksi. Kysymyksessä ei siis ole mihinkään tiettyyn uhanalaisuusarviointiin sidottu toimivalta, vaan riistakantojen vuotuisen vaihtelun seurannan perusteella sovellettu toimivalta. Tältä osin aiempaa käytäntöä ei ole ollut tarkoitus muuttaa riistahallintouudistuksen yhteydessä. Käytännössä alueelliset rajaukset tulee toteuttaa selkeästi siten, ettei niiden alueellisesta ulottuvuudesta synny epäselvyyttä.

Metson metsästys oli kielletty kokonaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (456/2012) metsästysvuosina 2012–2015 Varsinais-Suomessa ja eräissä Uudenmaan maakuntaan kuuluvissa kunnissa. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (666/2014) metsästysvuonna 2014–2015 metson metsästysaika oli lyhennetty Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnissa sekä eräissä Etelä-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Keski-Suomen, Lapin, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakuntiin kuuluvissa kunnissa.

Riekon metsästys oli kielletty kokonaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (457/2012) metsästysvuosina 2012–2015 Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-

Savon maakunnissa. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (668/2014) metsästysvuonna 2014–2015 riekon metsästys oli kielletty kokonaan tai metsästysaikaa oli lyhennetty Kainuun maakunnassa ja eräissä Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntiin kuuluvissa kunnissa.

Teeren metsästysaikaa oli lyhennetty maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (669/2014) metsästysvuonna 2014–2015 Etelä-Karjalan, Etelä-Savon, Kymenlaakson ja Uudenmaan maakunnissa sekä eräissä Keski-Suomen, Lapin ja Pohjois-Savon maakuntiin kuuluvissa kunnissa. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (1034/2014) teeren talvimetsästys oli kokonaan kielletty tammikuussa 2015.

Pyyn metsästysaikaa oli lyhennetty maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (667/2014) metsästysvuonna 2014–2015 eräissä Lapin maakuntaan kuuluvissa kunnissa.

2 Metsästysrajoitusten valmistelu 2015

Vuonna 2015 riistakolmiolaskennat suositeltiin tehtäväksi 25.7.–5.8. välisenä aikana. Luonnonvarakeskus on kehittänyt laskentatulosten palauttamiseen sähköisen järjestelmä, joilla tulokset saadaan nopeasti käyttöön. Torstaihin 6.8. mennessä laskennoista oli saatu 841 riistakolmion tulokset (edellisenä vuonna 707), joten laskentojen suorittaminen onnistui erittäin suurelta osin suunnitelmien mukaisesti. Lisäksi Ylä-Lapin riekkojen linjalaskennasta oli käytettävissä alustavat tulokset.

Suomen riistakeskus toteaa 7.8.2015 antamassaan esityksessä metsäkanalintujen metsästysrajoituksista seuraavaa:

Suomen riistahallinnossa on katsottu, että metsästystä on ollut tarpeen säädellä rajoittamalla metsästysaikaa heikkoina lintuvuosina. Tarkkaa tietoa ei kuitenkaan ole siitä, onko tuo tarve ollut todellinen. Tutkimustietoa on heikosti siitä, kuinka suurta verotusta metsäkanalintukannat kestävät ja kuinka paljon metsästysajan lyhentäminen vaikuttaa saaliiseen.

Metsästysaikojen määrittämiseen ei ole saatavissa laskennallista mallia, vaan ratkaisut ovat perustuneet harkintaan perustuviin arviointeihin, joissa apuna on käytetty tietoja lintukannasta, saaliista, verotusasteesta ja erilaisista metsäkanalintuihin ja niiden metsästyksen liittyvistä tutkimuksista ja selvityksistä. Metsästysaikojen määrittämisen avuksi riistatutkimus tuottaa jatkuvasti uutta tietoa ja näin määrittämisen perusteita pystytään koko ajan kehittämään.

Metsäkanalintujen metsästyksen pyritään löytämään vuosittain kullekin lajille sopivat metsästysajat eri alueille. Kun riittävän tarkkaa tietoa ei ole käytettävissä kestävästä kanalintujen verotuksesta, on noudatettava varovaisuusperiaatetta ja metsästysajalla säädellään metsästystä tarpeen mukaan riittävästi niiden riistatietojen pohjalta, joita on käytettävissä. Näitä tietoja ovat riistakolmiolaskentojen tulokset vuodesta 1989 lähtien, riekkojen erillislaskennat tunturialueella, Luonnonvarakeskuksen saalistilastot (vuodesta 1996 lähtien tehty samalla menetelmällä), verotusastelaskelmat käyttäen riistakolmiolaskentojen tuloksia ja Luken saalistilastoja sekä muut tutkimukset, selvitykset ja havainnot.

Metsästysaikojen säätelyssä keskeisimpänä tekijänä on tieto lintukannasta ja sen kehityksestä eri alueille. Maassamme on kattava riistakolmioiden laskentoihin perustuva metsäkanalintukantojen seurantajärjestelmä, jolla saadaan selville lintukantojen tila eri alueille. Lintutilanne on selvitettävä vuosittain, koska lintutiheydessä on suuria eroja eri lajien, alueiden ja vuosien välillä. Voimakkaat kannanvaihtelut ovat kanalintukannoille tyypillisiä. Kannat vaihtelevat pääasiassa syklisesti, mutta syklisyys ei ole aina säännönmukaista eri aikoina ja eri alueille. Lisäksi kanalintukannoissa on ollut erilaisia kehitystrendejä. Esimerkiksi riekkokannassa on ollut viime vuosikymmenien aikana selvä laskeva kehitystrendi, mutta teeren kohdalla on havaittavissa selvää positiivista kehitystrendiä tietyillä alueille viimeisen parinkymmenen vuoden aikana.

Metsäkanalintujen metsästys on suosittua Suomessa. Metsästyspaine ei kuitenkaan kohdistu tasaisesti koko maan alueelle. Metsästysrajoitusten suunnittelussa on olennaista arvioida, kuinka paljon alueella on lintuja ja kuinka paljon niitä alueella tullaan todennäköisesti metsästämään. Tätä arviointia helpottaa verotusasteiden tarkastelu eri alueille viimeisten vuosien aikana.

Verotusasteita voidaan laskea Luken saalistilastoinnin aluejakoa käyttäen. Laskemiseen tarvitaan alueelta riittävästi laskettuja kolmioita ja mahdollisimman varmat tiedot saaliista. Luken saalistilastoinnissa saaliit on laskettu muutoin riistakeskusalueittain, mutta Lappi on jaettu kolmeen ja Oulun alue kahteen.

Eräiltä alueilta kanta- ja saalistietoihin liittyyneen liikaa epävarmuutta aineistojen pienuuden vuoksi. Tällaisia alueita on tarkoituksenmukaista yhdistää, jotta verotusprosenttiluvut olisivat luotettavampia. Nykyisillä riistatiedoilla verotusastelaskelmissa on ehkä perusteltua yhdistää seuraavat riistakeskusalueet: Etelä-Häme, Varsinais-Suomi ja Uusimaa; Pohjois-Häme ja Satakunta sekä Rannikko-Pohjanmaa ja Pohjanmaa. Näin menetellen saadaan 14 verotusasteen seuranta-alueita. Näistä Ylä-Lapin verotusastelaskelmat lienevät liian epävarmoja kanta- ja saalistietojen puutteiden vuoksi. Ylä-Lappia ei ole kuitenkaan syytä yhdistää tässä tarkastelussa Keski-Lappiin alueiden erilaisuuden vuoksi.

Verotusasteissa on suurta vaihtelua lintulajien ja alueiden välillä. Metson, teeren ja pyyn verotusasteiden perusteella Suomi voidaan jakaa kahteen osaan. Pohjois- ja Itä-Suomessa (Lappi, Oulu, Kainuu, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo) metsäkanalintujen metsästystä harjoitetaan enemmän ja verotusasteetkin ovat korkeampia kuin maan eteläisessä osassa. Metsolla keskimääräiset verotusasteet vaihtelivat vuosina 1996-2014 eteläisen osan verotusasteen seuranta-alueilla 0,3:sta 2,8 prosenttiin ja pohjoisella osalla 4,8:sta 8,5:een. Teerellä vastaavat luvut ovat 2,5-7,4 ja 10,9-17,9 sekä pyyillä 2,0-4,8 ja 5,1-14,0. Riekon osalta verotusastelaskelmiin sisältyy epävarmuutta kanta- ja saalistilastojen pienuuden vuoksi.

Kestävää verotusastetta kullakin lajilla kannan eri kehitysvaiheissa ei tiedetä. Kanalintuihin kohdistuu kovin verotus Pohjois- ja Itä-Suomessa. Näillä alueilla metso-, teeri- ja pyykannoissa on ollut nouseva trendi riistakolmiohistorian aikana, joten verotus ei ole vienyt kantoja ainakaan huonompaan suuntaan. Korkeimmat verotusasteet ovat olleet teeren kohdalla Kainuussa (ajoittain yli 20 %:n verotus), mutta sielläkin teeritiheydessä on ollut nouseva trendi. Lukujen valossa näyttää siis siltä, ettei muutaman prosentin verotuksella ole todennäköisesti juurikaan vaikutusta lintukantaan, eikä metsästysajan lyhentämiseen ole tarvetta. Metsästyksen rajoittaminen on kuitenkin tärkeää silloin, kun lintutiheys on hyvin pieni.

Lintutilanteen tarkastelussa on arvioitava, missä tiheydessä on alettava harkitsemaan metsästysajan lyhentämistä ja missä rauhoittamista. Tällaisten raja-arvojen määrittämiseen ei löydy laskennallista menetelmää, vaan ne on arvioitava harkinnan perusteella käyttäen hyväksi alueen lintukannan ja siihen kohdistuneen metsästyksen historiaa sekä erilaisia tutkimustietoja. Kullekin lajille ja alueelle on arvioitava omat raja-arvot.

Metsästysajan määrittämisessä ei kuitenkaan oteta huomioon pelkästään lintutiheyttä, vaan harkinnassa otetaan huomioon myös lintukannan kehityksen vaihe syklisessä kannanvaihtelussa, kannan kehityksen oletettu suunta lyhyellä ja pitemmällä aikajaksolla, poikastuoton tunnusluvut, arviot alueen verotusasteesta sekä muut asiaan vaikuttavat tekijät.

Pieniltä alueilta saatavat lintutiedot ovat epävarmoja, joten metsästysajat on määritettävä riittävän suurille alueille. Alueiden määrittämisen apuna on käytetty vuodesta 2014 lähtien riistanhoitoyhdistyksien kolmiotuloksista tehtyjä karttoja (Liite 1). Yhdistyskohtaisiin lukuihin on laskettu paitsi oman yhdistyksen kolmion tulokset, myös tietyllä säteellä yhdistystä ympäröivien kolmioiden tulokset pienemmällä painotuksella. Lukuun sisältyy epävarmuutta kolmioiden vähyyden vuoksi, mutta varmuus kasvaa, jos samansuuntaisia tuloksia tulee laajemmalta alueelta.

Yhdistyskohtaiset kartat kolmiolaskennoista ovat olleet tärkeimpänä työkaluna metsästysaika-alueiden määrittämisessä. Niiden avulla on rajattu alueita, joissa rajoitukset on katsottu tarpeelliseksi. Rajoitusalueita ei ole tehty pienialaisille alueille, vaan alueet on pyritty rajaamaan vähintään pienen maakunnan kokoiselle alueelle. Rajoitusalueet on määritetty noudattaen maakunta- ja kuntajakoa.

Metsästysasetuksen mukaan metson, teeren ja pyyn metsästysaika on 10.9.-31.10. koko maassa. Lisäksi urosteertä saa metsästä 1.-20.1. Riekkon metsästysaika alkaa 10.9. Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakuntien alueella ja päättyy 31.10. lukuun ottamatta Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntia, joissa metsästys kestää 31.3. saakka.

Jos lyhennyksiä metsästysaikoihin tehdään, ne on syytä tehdä aina loppupäästä. Näin pyynti saadaan painotettua enemmän nuoriin lintuihin. Seurannan ja viestinnän kannalta on tarkoituksenmukaista käyttää samoja lyhentämiskäytöksiä. Rajoitetut metsästysajat on tarkoituksenmukaista vakioida ja riistakeskus käyttää esityksissään seuraavanlaisia rajoitettuja aikoja (metso, teeri, pyy ja riekkon Ylä-Lappia lukuun ottamatta): 10.9.- 15.10., 10.9.-30.9., 10.9.-20.9. ja rauhoitus. Urosteeren talvi-metsästyksessä metsästysajan rajoitusesitykset tehdään erillisen harkinnan perusteella.

Metsäkanalintujen metsästysajat harkitaan heti elokuun alussa, kun riistakolmiolaskentojen tulokset ovat käytettävissä. Jos metsästysasetuksen mukaisiin metsästysaikoihin ei nähdä mahdollisuuksia, maa- ja metsätalousministeriö laittaa metsästyksen rajoittamista koskevan asetusluonnoksen lausunnolle elokuun 10. päivän tienoilla. Asetus vahvistetaan viimeistään 26.8. ja se tulee voimaan 10.9., jolloin kanalintujen metsästyskausi alkaa. Suomen riistakeskus on aktiivisesti mukana metsästysaikojen valmistelussa ja se tekee vuosittain ministeriölle esityksen kanalintujen metsästysajaksi tulevalle metsästyskaudelle.

Suomen riistakeskus toteaa 7.8.2015 tekemänsä esityksen perusteluna seuraavaa:

Kaikkien metsäkanalintujen kannat heikkenivät viime vuodesta koko maassa, mutta Etelä-Suomessa voimakkaammin kuin pohjoisessa.

Koko maan metsotiheys laski viime vuodesta 10 prosenttia, mutta kannan muutokset eivät olleet samanlaisia koko maassa. Jyrkimmin metsokanta pieneni Keski-Suomessa ja Pohjois-Savossa, joissa lisääntymistulos oli erittäin huono. Metsotiheys Keski-Suomen pohjoisosassa ja Pohjois-Savossa maakunnan pohjoisinta osaa lukuun ottamatta on nyt niin pieni, että metsolle esitetään täysrauhoitusta kuluvalle metsästysvuodelle. Varsinais-Suomessa metson rauhoitusta on syytä jatkaa. Uudellamaalla metso on ollut itäisintä osaa lukuun ottamatta rauhoitettuna. Nyt rauhoitusta jatketaan, mutta metson metsästysaluetta laajennetaan hieman. Pohjois-Pohjanmaan eteläosissa sekä Pohjanmaan ja Rannikko-Pohjanmaan alueella metsokannat taantuivat niin merkittävästi, että metsästysajan lyhentämiseen katsotaan olevan tarvetta. Riistakolmiolaskentojen mukaan myös Lapin lounaisimmassa nurkassa metsokanta on niin pieni, että metsästysaikaa esitetään lyhennettäväksi sielläkin.

Koko maan teeritiheys aleni vuodesta 2014 16 prosenttia. Suurimmat vähennykset tapahtuivat Pohjois-Hämeestä Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin ulottuvalla vyöhykkeellä. Koko keskisen Suomen alueella teeri menestyi heikosti ja tälle alueelle esitetäänkin metsästysajan lyhentämistä. Kaikilla alueilla teerikannat ovat nyt niin alhaalla, ettei edellytyksiä teeren talvimetsästyksen ole.

Koko maan pyytiheys pieneni 16 prosenttia. Pohjois-Suomessa kanta pysyi ennallaan. Jyrkimmin kanta pienentyi samalla suuralueella kuin teeri. Pohjanmaalla poikasten osuus kannasta oli huomattavan alhainen. Rajoituksia esitetään pyylle lähes samoille alueille kuin teerelle.

Riekkotiheydet olivat Pohjois-Pohjanmaan pohjoisosassa, Kainuussa ja Lapissa kolmiolaskentojen mukaan viime vuoden tasolla. Riekkokannat ovat niin alhaalla, että voimakkaat rajoitukset ovat tarpeellisia. Koillismaan-Ylä-Kainuun alueella riekkotiheydet olivat laskentojen mukaan sen verran suuret, että lyhyt metsästysaika nähdään mahdollisena. Samoin heti Ylä-Lapin kuntien alapuolella olevissa kunnissa riekkokanta on metsästyskelpoinen, mutta tiheydet niin alhaiset, että täyttä metsästysaikaa ei voida sallia.

3 Metsästyksen rajoittaminen ja kieltäminen metsästysvuonna 2015–2016

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kiellettäisiin metson, teeren, pyyn ja riekon metsästys Suomen riista-keskuksen esityksen mukaisesti metsästysvuonna 2015–2016. Osalla lajeista ja alueista metsästys kiellettäisiin kokonaan ja osalla metsästysaikaa lyhennettäisiin. Teeren talvimetsästystä ei sallittaisi lainkaan tammikuussa 2016. Aiemmin erillisillä asetuksilla annetut metsäkanalintulajeja koskevat metsästysajan lyhennykset on koottu yhteen asetukseen lainsäädännön selkeyden parantamiseksi.

Asetuksen 1 § metson metsästys

1 momentissa kiellettäisiin metson metsästys kokonaan eräillä alueilla. Metsästys olisi kiellettyä Keski-Suomen maakuntaan kuuluvissa Kannonkosken, Kinnulan, Kivijärven, Pihtiputaan ja Viitasaaren kunnissa, Pohjois-Karjalan maakuntaan kuuluvissa Outokummun ja Polvijärven kunnissa, Pohjois-Savon maakunnassa lukuun ottamatta Rautavaaran, Sonkajärven ja Vieremän kuntia, Uudenmaan maakunnassa lukuun ottamatta Askolan, Lapinjärven, Loviisan, Myrskylän, Mäntsälän ja Pukkilan kuntia sekä Varsinais-Suomen maakunnassa.

2 momentissa lyhennettäisiin metson metsästysaikaa kieltämällä metsästys 1.10.–31.10.2015 välisenä aikana eräillä alueilla. Metsästysaika olisi lyhennetty 10.–30.9. Lapin maakuntaan kuuluvissa Kemin, Keminmaan, Simon, Tervolan ja Tornion kunnissa, Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvissa Alavieskan, Haapajärven, Kalajoen, Nivalan, Pyhäjärven, Reisjärven, Sievin ja Ylivieskan kunnissa sekä Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnissa.

3 momentissa lyhennettäisiin metson metsästysaikaa kieltämällä metsästys 16.10.–31.10.2015 välisenä aikana eräillä alueilla. Metsästysaika olisi lyhennetty 10.9.–15.10. Keski-Suomen maakunnassa lukuun ottamatta Kannonkosken, Kinnulan, Kivijärven, Pihtiputaan ja Viitasaaren kuntia, ja Etelä-Pohjanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Isojoen, Jalasjärven, Karijoen, Kauhajoen kuntia.

Asetuksen 2 § teeren metsästys

1 momentissa lyhennettäisiin teeren metsästysaikaa kieltämällä metsästys 1.10.–31.10.2015 välisenä aikana eräillä alueilla. Metsästysaika olisi lyhennetty 10.–30.9. Keski-Suomen maakunnassa sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvissa Alavieskan, Haapajärven, Kalajoen, Nivalan, Pyhäjärven, Reisjärven, Sievin ja Ylivieskan kunnissa.

2 momentissa lyhennettäisiin teeren metsästysaikaa kieltämällä metsästys 16.10.–31.10.2015 välisenä aikana eräillä alueilla. Metsästysaika olisi lyhennetty 10.9.–15.10. Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa, Etelä-Pohjanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Isojoen, Jalasjärven, Karijoen ja Kauhajoen kuntia, Satakunnan maakunnassa lukuun ottamatta Honkajoen, Jämijärven, Kankaanpään, Karvian, Merikarvian, Pomarkun, Porin ja Siikaisten kuntia, Pirkanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Kihniön ja Parkanon kuntia, Etelä-Savon maakuntaan kuuluvissa Hirvensalmen, Kangasniemen, Mikkelin, Mäntyharjun, Pertunmaan ja Puumalan kunnissa, Päijät-Hämeen maakuntaan kuuluvissa Hartolan, Heinolan ja Sysmän kunnissa, Pohjois-Savon maakunnassa lukuun ottamatta Rautavaaran, Sonkajärven ja Vieremän kuntia.

3 momentissa kiellettäisiin teeren talvimetsästys kokonaan tammikuussa 2016. Talvimetsästystä ei siis sallittaisi millään alueella tammikuussa 2016. Kielto kattaisi koko talvimetsästys alueen: Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon maakunnat ja Lapin maakunnan lukuun ottamatta Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntia.

Asetuksen 3 § pyyn metsästys

1 momentissa lyhennettäisiin pyyn metsästysaikaa kieltämällä metsästys 1.10.–31.10.2015 välisenä aikana. Metsästysaika olisi lyhennetty 10.–30.9. Keski-Suomen maakunnassa sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvissa Alavieskan, Haapajärven, Kalajoen, Nivalan, Pyhäjärven, Reisjärven, Sievin ja Ylivieskan kunnissa.

2 momentissa lyhennettäisiin pyyn metsästysaikaa kieltämällä metsästys 16.10.–31.10.2015 välisenä aikana. Metsästysaika olisi lyhennetty 10.9.–15.10. Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnissa, Etelä-Pohjanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Isojoen, Jalasjärven, Karijoen ja Kauhavan kuntia sekä Pohjois-Savon maakunnassa lukuun ottamatta Rautavaaran, Sonkajärven ja Vieremän kuntia.

Asetuksen 4 § riekon metsästys

1 momentissa kiellettäisiin riekon metsästys kokonaan eräillä alueilla. Metsästys olisi kiellettyä Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa, Kainuun maakunnassa lukuun ottamatta Suomussalmen kuntaa, Lapin maakuntaan kuuluvissa Kemin, Kemijärven, Keminmaan, Pelkosenniemen, Pellon, Ranuan, Rovaniemen, Sallan, Savukosken, Simon, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kunnissa, Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Kuusamon, Pudasjärven ja Taivalkosken kuntia.

2 momentissa lyhennettäisiin riekon metsästysaikaa kieltämällä metsästys 21.9.–31.10.2015 välisenä aikana. Metsästysaika olisi lyhennetty 10.–20.9. Kainuun maakuntaan kuuluvassa Suomussalmen kunnassa, Lapin maakuntaan kuuluvassa Posion kunnassa sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvissa Kuusamon, Pudasjärven ja Taivalkosken kunnissa.

3 momentissa lyhennettäisiin riekon metsästysaikaa kieltämällä metsästys 1.10.–31.10.2015 välisenä aikana. Metsästysaika olisi lyhennetty 10.–30.9. Lapin maakuntaan kuuluvissa Kittilän, Kolarin, Muonion ja Sodankylän kunnissa.

4 Esityksen vaikutukset

Esitetty metson, teeren ja pyyn metsästysajan lyhentäminen vähentäisi merkittävästi syksyn metsästyskauden aikana saaliiksi saatavien lintujen määrää kyseisillä alueilla, verrattuna tilanteeseen että asetusta ei annettaisi ja metsästys olisi sallittua lokakuun loppuun saakka. Riekon metsästyksen kieltäminen kokonaan Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa jatkaisi aiempaa taantuneen riekkokannan alueilla metsästyskieltoa entisellään. Lisäksi riekon metsästyksen kieltäminen pääosassa Kainuuta ja laajoilla alueilla Pohjois-Pohjanmaan sekä Lapin maakunnissa poistaisi metsästyksen aiheuttaman kuolleisuuden kokonaan näillä heikon riekkokannan alueilla. Muilla alueilla riekon metsästysajan lyhentäminen sallimalla vain lyhyt metsästysaika 10.–20.9. tai 10.–30.9. vähentäisi merkittävästi syksyn metsästyskauden aikana saaliiksi saatavien lintujen määrää kyseisillä alueilla, verrattuna tilanteeseen että asetusta ei annettaisi ja metsästys olisi sallittua lokakuun loppuun saakka. Laskevien kantojen tilanteessa metsästyspaineen rajoittaminen esitetyillä kielloilla vähentäisi kantoihin kohdistuvaa metsästyksen aiheuttamaa kuolleisuutta ja parantaisi todennäköisesti kantojen säilymistä vahvempina ja kantojen kääntymistä nousuun seuraavana lisääntymiskautena.

5 Asian valmistelu

Maa- ja metsätalousministeriössä on valmisteltu virkatyönä yhteistyössä Suomen riistakeskuksen kanssa esitys maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi metson, teeren, pyyn ja riekon metsästyksen kieltämisestä. Valmistelussa käytettävissä oli 841 riistakolmion tulokset sekä Ylä-Lapin riekkojen linjalaskennan alustavat tulokset. Esitys metsästyksen kielloista perustuu Suomen riistakeskuksen 7.8.2015 ministeriölle toimittamaan esitykseen. Suomen riistakeskuksen esityksen on valmistellut Suomen riistakeskuksen Kestävä metsästys -tiimi apunaan viisi aluetiimiä (Lappi, Oulu-Kainuu, Itä-Suomi, Länsi-Suomi ja Lounais-Suomi). Valtakunnallisesti kanalintutilannetta ja metsästysaikoja käsiteltiin 6.8.2015 pidetyssä metsästysaikaneuvottelussa, johon osallistuivat riistakeskuksen edustajien lisäksi edustaja maa- ja metsätalousministeriön luonnonvaraosastolta ja erikoistutkija Luonnonvarakeskuksesta.

Asetusluonnoksesta pyydettiin lausuntoja seuraavilta tahoilta: ympäristöministeriö, Luonnonvarakeskus (LUKE), Suomen riistakeskus, riistanhoitoyhdistykset, Suomen ympäristökeskus, Metsähallitus, Saamelaiskäräjät, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto (MTK), Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC), Suomen Luonnonsuojeluliitto, WWF Suomi, BirdLife Suomi ry, Suomen Metsästäjäliitto ry, Natur och Miljö r.f., MMM/ruokaosasto.

Valtakunnallisilta tahoilta lausuntoja saatiin 11 kappaletta, sekä yksi maakunnallisen koiraharrastusyhdistyksen lausunto, joissa todettiin seuraavaa:

Ympäristöministeriö toteaa, että nyt käytetty valmistelumenettely ja asetusehdotus ovat hyvät. Edellisen metsästysvuoden tilanteeseen verrattuna rauhoitukset ja alueelliset metsästysaikojen muutokset ovat merkittäviä, mutta

täysin linjassa riistakolmiolaskennoissa havaittujen kanalin tukantujen kehityksen kanssa ja vastaavat kannanhoidollisiin tavoitteisiin. Metsäkanalintujen taantumien syyt ovat moninaisia, eikä metsästyskuolleisuus taantumavaiheesta ole niistä suinkaan vähäisin. Kantojen tulisi vahvistua kauttaaltaan ja metsästys tulee mitoittaa niin, ettei se hidasta tai jopa katkaise sitä.

Luonnonvarakeskus toteaa, että nyt esitetty ratkaisu on riistabiologisesti perusteltu. Yleisesti hyväksytty periaate on se, että jos metsästysaikarajoituksia on välttämätöntä säätää, ajoitukset toteutetaan mahdollisimman yhtenäisillä alueilla. Myös pyrkimys yhteneviin rajoituksiin eri lajeilla on suotavaa silloin, kun se on mahdollista. Selkeintä on, jos rajoituksissa voidaan noudattaa maakuntarajoja. Asetusluonnoksessa esitetty ratkaisu ei ole tässä suhteessa yksinkertainen. Monen maakunnan osalta on ratkaisuun päädytty kuntarajoja, ei maakuntarajoja, noudattaen. Tärkeää on, että rajoitukset ovat tasapuolisia eli alueita, joilla on samanlainen lintukannan kehitys, kohdellaan samantarvoisesti. Tässä suhteessa luonnosta voidaan pitää onnistuneena.

Metsähallitus pitää esitettyjä rajoituksia metsäkanalintujen metsästyksen voimakkaan kannan laskun alueilla perusteltuina, jotta lintukannan aallonpohjaa ei liian voimallisella verotuksella pitkitettäisi. Metsästyksen vaikutuksista metsäkanalintuihin tarvitaan vielä lisää tutkimustietoa, jotta metsästysmahdollisuuksia ei ylivarvoisesti rajata. Metsähallitus kiinnittää huomiota siihen, että metsästäjät säätelevät myös itse metsästyspainetta lintukannan mukaisesti. Metsähallitus tuo esille huolen mahdollisesta riistakolmiolaskentojen aliarviosta riekkokannan tiheyden osalta. Riekon esiintyminen havumetsäalueella on kytkeytynyt ennen kaikkea avosoihin. Riistakolmiolinjat ovat todennäköisesti vielä suunniteltu kuljettavuuden ja saavutettavuuden lähtökohdista niin, että niissä yliedustuvat kuivemat, helposti kuljettavat kangasmaat suhteessa riekon elinympäristöinä tärkeisiin kosteisiin soihin ja niiden reuna-alueisiin.

Suomen ympäristökeskus pitää kokonaisuudessaan esitystä ja sen valmistelua hyvänä. Ehdottaa kuitenkin esityksen edelleen parantamiseksi, että Keski-Suomessa ja Pohjois-Hämeessä metson metsästystä tulisi rajoittaa voimakkaammin. Pohjois-Hämeessä teeren metsästys tulisi kieltää koko lokakuulta ja Lapissa rajoittaa teeren syysmetsästystä. Lisäksi Varsinais-Suomessa pyynn metsästystä tulisi rajoittaa viimeisen kahden viikon ajalta.

Saamelaiskäräjät esittää, että metson metsästys kiellettäisiin koko saamelaisten kotiseutualueella 1.–31. lokakuuta metsästysvuonna 2015–2016. Lisäksi riekon rauhoitusaikaa laajennettaisiin voimassaolevasta (1.4.–9.9.) ulottumaan maaliskuun 15. päivästä syyskuun 20. päivään koko saamelaisten kotiseutualueella.

Suomen Metsästäjäliitto pitää erinomaisena nykyistä tilannetta, jossa kanalin tukantujen metsästysaikapäätöksiä tehdesä voidaan käyttää tuoretta ja ajantasaista riistakolmiolaskennoista saatavaa kannanarviotietoa. Niissä osissa Suomea, missä on merkittävä osuus valtion maita, viranomaisten tekemä tarkempi metsästysaikojen säätely on paremmin perusteltavissa. Kuitenkin suuressa osassa maata, jossa yksityismaat muodostavat suurimman osan metsästysalueista, metsästysseurat säätelevät omatoimisesti ja varsin tarkasti metsästysaikaa ja pyydettyjen lintujen määrää alueellaan kulloisessakin kanalin tukantujen kannanvaihtelujen tilanteessa. Sekä ministeriön että seurataston samanaikainen säätely aiheuttaa tällöin turhaa päällekkäisyyttä. Metsästäjäliitto esittää, että jatkossa pyrittäisiin miettimään keinoja siihen, kuinka vastuuta kulloinkin mahdollisesti tarvittavista metsästysrajoituksista kanalin tukantujen osalta voitaisiin antaa enemmän metsästysseuroille.

MTK katsoo, että esitykset on hyvin perusteltu, eikä sillä ole huomautettavaa asetusluonnokseen.

Luonto-Liitto toteaa, että asetus on pääsääntöisesti erittäin hyvä askel juuri siihen suuntaan johon siinä viitataan. Metso pitää toistaiseksi rauhoittaa kokonaan metsästykseltä Pohjois-Karjalan ja Lapin tiheimpien kantojen ulkopuolelta. Riekko pitää toistaiseksi rauhoittaa metsästykseltä Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntien ulkopuolelta.

Suomen luonnonsuojeluliitto toteaa, että yleisesti ottaen esitys on oikeansuuntainen. Siinä on hyödynnetty tuoretta riistakolmioaineistoa juuri sillä tavalla, jota varten järjestelmä on luotu. Rajoitukset ovat tarpeen, koska pesinnät epäonnistuivat surkeasti. Tässä tilanteessa ei esimerkiksi teeren talvista latvapyyntiä voi sallia. Esityksessä on monia kuntakohtaisia rajoituksia tai niistä poikkeamia. Kuntakohtaiset poikkeamat perustuvat usein hyvin pieneen aineistoon. Selvintä olisi toimia koko maakunnassa samalla tavalla (esimerkiksi rauhoittaa metso koko Keski-Suomessa). Ajallisesti kahden viikon rajoitusajat eivät välttämättä ole riittäviä. Esimerkiksi teeri pitäisi rauhoittaa koko lokakuuksi. Riekon voisi saman tien rauhoittaa koko maassa.

WWF pitää esitettyjä rajoituksia metsäkanalintujen metsästyksen hyvin perusteluina ja kannatettavina. Erityistä varovaisuutta on sovellettava riekoon, jolle nyt esitettyjä tiukemmatkin metsästysrajoitukset olisivat hyvin perusteltuja.

BirdLife toteaa, että metsäkanalintukantojen seurantarjestelmä mahdollistaa nykyisin metsästyksen sääntelyn lähes reaaliaikaisten kannankehitystietojen perusteella. On erinomainen asia, että nämä mahdollisuudet on otettu käyttöön ja että asetusluonnoksissa on reagoitu nopeasti metsäkanalintujen tämän vuoden huonoon pesimätulokseen ja laskevaan kannankehitykseen. BirdLifen mielestä on kyseenalaista, onko metsästysajan lyhentämisellä kahdella viikolla merkittävää vaikutusta metsästyspaineeseen. Silloin, kun metsästysrajoituksille katsotaan olevan tarvetta, olisi syytä noudattaa varovaisuusperiaatetta ja kieltää kanalintujen metsästys vähintään koko lokakuun ajaksi. Toivomme, että metsästysrajoitusten vaikutusta riistasaaliiseen ja -kantoihin tutkitaan, jotta rajoitusten ei jatkossa tarvitse tältä osin perustua arveluihin. Metson täysrauhoituksen tulisi koskea koko Keski-Suomen maakuntaa eikä vain sen pohjoisimpia osia. Poikasosuus on huomattavan alhainen myös Etelä-Savon ja Pohjois-Hämeen riistakeskusalueilla, ja osittainen rauhoitus olisi perusteltua näissä maakunnissa. Teeren metsästys tulisi kieltää 1.10.–31.10.2015 Keski-Suomen, Oulun, Pohjanmaan, Rannikko-Pohjanmaalla, Pohjois-Hämeen, Pohjois-Savon ja Uudenmaan riistakeskusalueilla sekä useimmissa Etelä-Lapin kunnissa. Pyykanta on pudonnut erityisen paljon Oulun riistakeskusalueella, myös sen koillisimmissa osissa, missä pyytiheydet ovat muutenkin selvästi alhaisemmat kuin eteläisessä Suomessa. Myös Lapin niukka kanta on pudonnut lähes puoleen viime vuosien tasosta. Kanta on vähentynyt erityisen merkittävästi myös Pohjanmaan, Varsinais-Suomen ja Pohjois-Savon alueilla. Kannanmuutostietojen valossa ei ole loogista, että tiukimmat rajoitukset pyynn metsästykselle on annettu Keski-Suomeen, missä kanta on toki vähentynyt mutta ei niin rajusti kuin muualla. Metsästysrajoitusten tulisi koskea tasapuolisesti kaikkia edellä mainittuja alueita.

Keski-Pohjanmaan Haukkuvat Lintukoirat ry esittää nojautuen riistakolmio laskentojen tuloksiin, että Kalajokilaakson ja Pyhäjärven alueella teeren metsästys päättyisi 15.10.2015. Yhdistyksemme toiminta-alue, Keski-Pohjanmaa ja eteläinen Pohjoispohjanmaa on vahvan metsästysseura toiminnan aluetta. Seuroissa lasketaan riistakolmioita ja niiden tulosten perusteella määritellään pyyntikiintiöt ja ajat. Tälle syksylle ovat kiintiöt varsin alhaiset ja soidinnevoja ja peltoalueita on rauhoitettu. Näin mittavat pyyntiajan lyhennykset yhdistettynä seurojen rajoitukseen, tuntuvatkin "varmuuden vuoksi" kaksi kertaa kieltämiseltä.

Riistanhoitoyhdistyksiltä saatiin yhteensä 63 lausuntoa. Yhteensä 41 riistanhoitoyhdistystä ei esittänyt huomautettavaa esitettyyn kieltoon liittyen tai kannatti esitettyjä rajoituksia. Riistanhoitoyhdistyksistä 12 esittivät metsästyksen kieltämistä enemmän tai metsästysrajoitusalueen muuttamista: Kannonkoski-Kivijärvi, Karttula, Kittilä, Kolari, Kuru, Multia, Muonio, Mäntsälä, Pello, Posio, Rautavaara, Valtimo. Riistanhoitoyhdistyksistä 8 vastusti rajoituksia kokonaan tai osittain: Anttola, Kälviä-Ullava, Lappajärvi-Vimpeli, Nivala, Nurmes, Pihtipudas, Polvijärvi, Porvoo. Uurainen esitti, että metsästysaika tulisi päättää samaan aikaan sekaannusten välttämiseksi. Joutseno esitti teeren talvimetsästyksen sallimista alueellaan, mutta se ei ole mahdollista, koska alue ei kuulu metsästysasetuksen 24 §:ssä sallittuun talvimetsästysalueeseen.

Lausuntokierroksen perusteella asetustekstiin on lisätty 4 §:ään riekon täysrauhoituksen alueeseen Lapin maakuntaan kuuluva Pellon kunta, joka puuttui lausuntokierrokselle lähetetystä asetusluonnoksesta. Lisäksi liitteessä 2 metson metsästysrajoituskarttaan on korjattu täysrauhotusalueesta puuttuneet Pohjois-Karjalan maakuntaan kuuluvat Outokummun ja Polvijärven kunnat.

6 Voimaantulo

Maa- ja metsätalousministeriön asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan 10.9.2015.

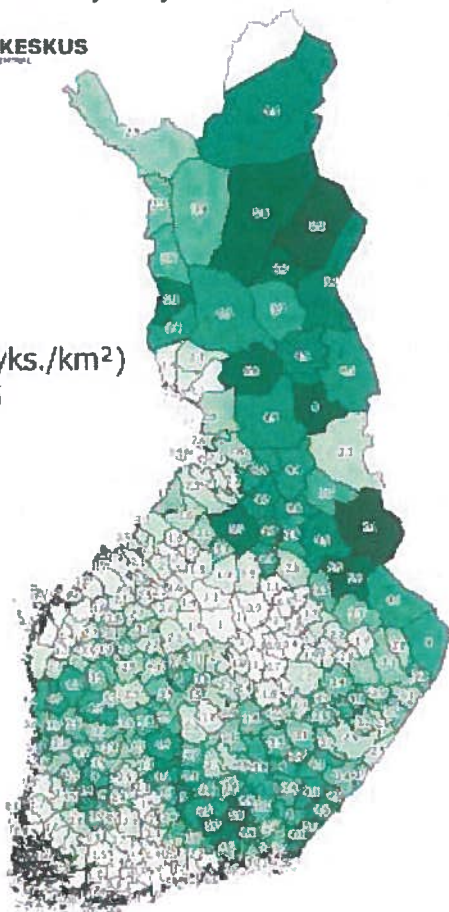
Liitteet

- Liite 1. Riistanhoitoyhdistyskohtaiset riistakolmiolaskentojen tiheysarviot kartoilla.
- Liite 2. Esitetyt metsästysrajoitukset ja metsästysajat kartoilla.

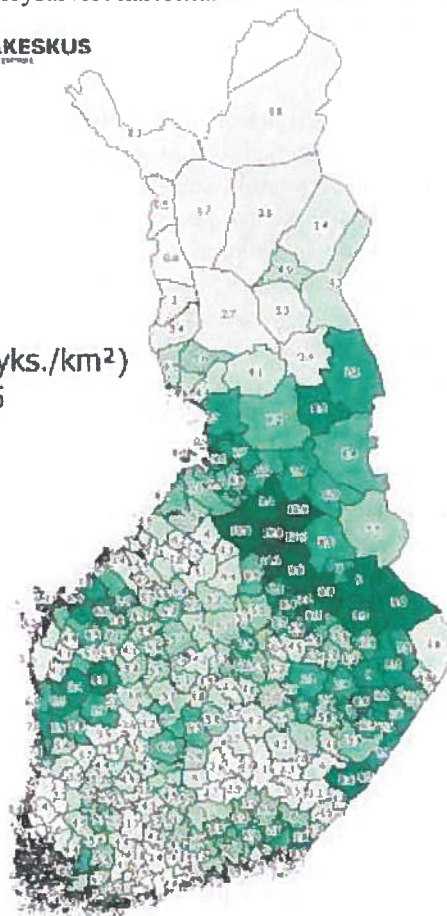
Liite 1. Riistanhoitoyhdistyskohtaiset riistakolmiolaskentojen tiheysarviot kartoilla.

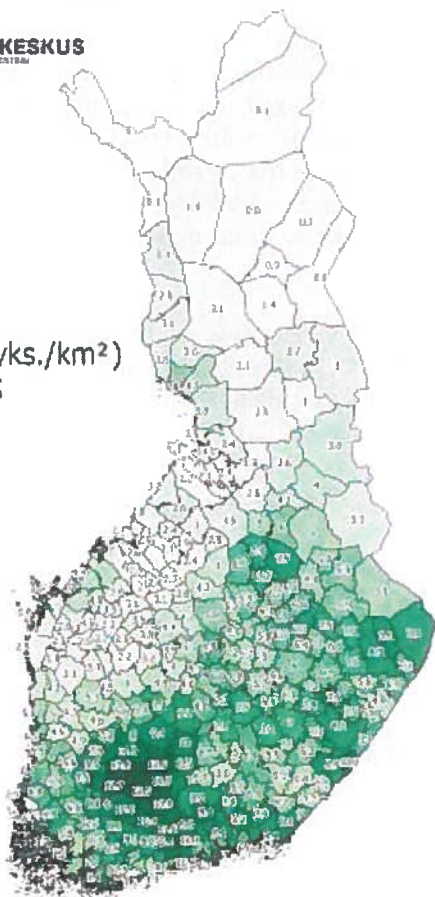
Metso
Tiheys (yks./km²)
5.8.2015

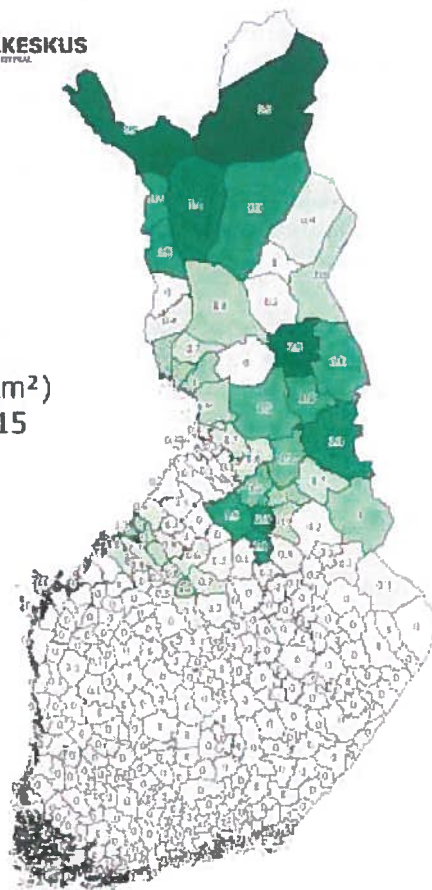
Teeri
Tiheys (yks./km²)
5.8.2015

Pyy
Tiheys (yks./km²)
5.8.2015

Riekko
Tiheys (yks./km²)
5.8.2015

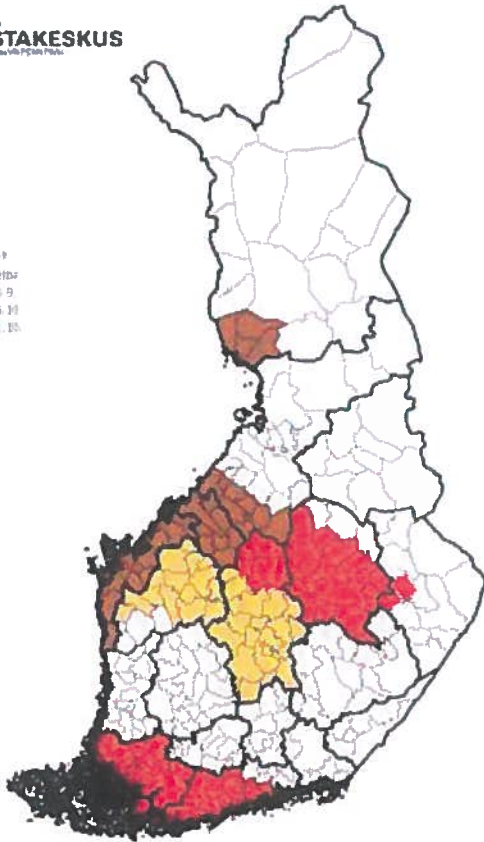

Liite 2. Esitetyt metsästysrajoitukset ja metsästysajat kartoilla.

RIISTAKESKUS
 Päämaja ja aluekeskukset

Metso

- Metsästysaika
- 10.9.-20.9.
 - 10.9.-15.10.
 - 10.9.-31.10.

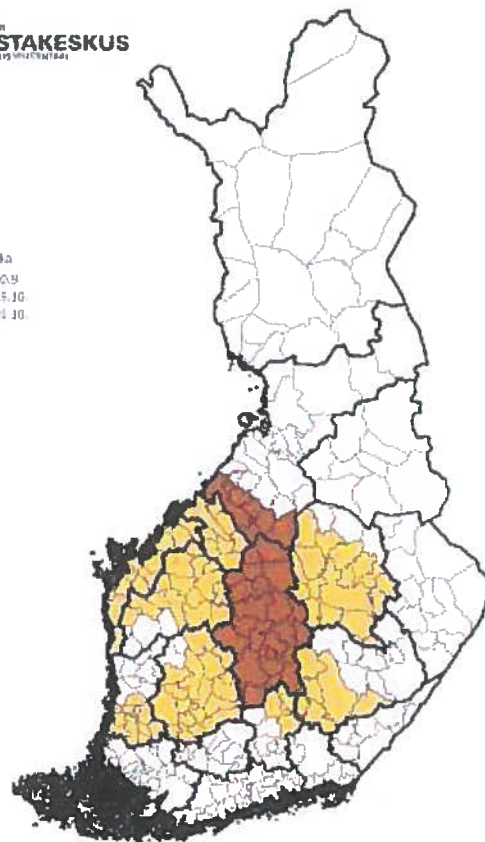

RIISTAKESKUS Päämaja ja aluekeskukset 1:200 000

RIISTAKESKUS
 Päämaja ja aluekeskukset

Teeri

- Metsästysaika
- 10.9.-30.9.
 - 10.9.-15.10.
 - 10.9.-31.10.

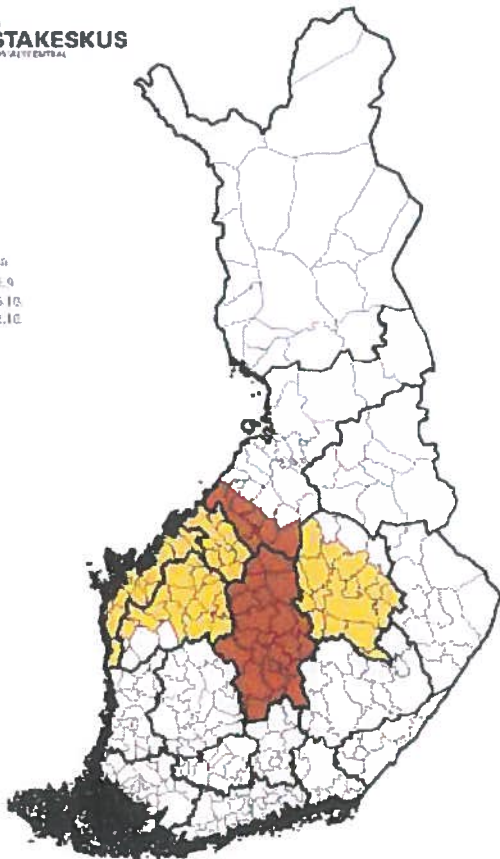

RIISTAKESKUS Päämaja ja aluekeskukset 1:200 000

RIISTAKESKUS
 Päämaja ja aluekeskukset

Pyy

- Metsästysaika
- 10.9.-30.9.
 - 10.9.-15.10.
 - 10.9.-31.10.

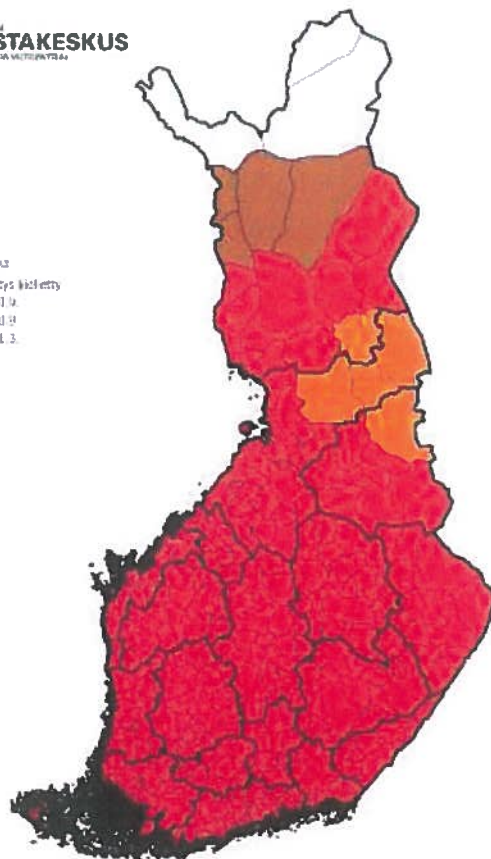

RIISTAKESKUS Päämaja ja aluekeskukset 1:200 000

RIISTAKESKUS
 Päämaja ja aluekeskukset

Riekko

- Metsästysaika
- metsästys kielletty
 - 10.9.-20.9.
 - 10.9.-30.9.
 - 10.9.-31.10.

RIISTAKESKUS Päämaja ja aluekeskukset 1:200 000

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä elokuuta 2015

1083/2015

Maa- ja metsätalousministeriön asetus metson, teeren, pyyn ja riekon metsästyksen kieltämisestä metsästysvuonna 2015–2016

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään metsästyslain (615/1993) 38 §:n 1 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 159/2011:

1 §

Metson metsästys

Sen lisäksi, mitä metsästysasetuksen (666/1993) 24 §:n 22 kohdassa säädetään, metson metsästys on kielletty kokonaan Keski-Suomen maakuntaan kuuluvissa Kannonkosken, Kinnulan, Kivijärven, Pihtiputaan ja Viitasaaren kunnissa, Pohjois-Karjalan maakuntaan kuuluvissa Outokummun ja Polvijärven kunnissa, Pohjois-Savon maakunnassa lukuun ottamatta Rautavaaran, Sonkajärven ja Vieremän kuntia, Uudenmaan maakunnassa lukuun ottamatta Askolan, Lapinjärven, Loviisan, Myrskylän, Mäntsälän ja Pukkilan kuntia sekä Varsinais-Suomen maakunnassa.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, metson metsästys on kielletty lokakuun 1 päivästä lokakuun 31 päivään Lapin maakuntaan kuuluvissa Kemin, Keminmaan, Simon, Tervolan ja Tornion kunnissa, Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvissa Alavieskan, Haapajärven, Kalajoen, Nivalan, Pyhäjärven, Reisjärven, Sievin ja Ylivieskan kunnissa sekä Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnissa.

Sen lisäksi mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, metson metsästys on kielletty lokakuun 16 päivästä lokakuun 31 päivään Keski-Suomen maakunnassa lukuun ottamatta Kannonkosken, Kinnulan, Kivijärven, Pihtiputaan ja Viitasaaren kuntia sekä Etelä-Pohjanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Isojoen, Jalasjärven, Karijoen ja Kauhajoen kuntia.

2 §

Teeren metsästys

Sen lisäksi, mitä metsästysasetuksen (666/1993) 24 §:n 21 kohdassa säädetään, teeren metsästys on kielletty lokakuun 1 päivästä lokakuun 31 päivään Keski-Suomen maakunnassa sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvissa Alavieskan, Haapajärven, Kalajoen, Nivalan, Pyhäjärven, Reisjärven, Sievin ja Ylivieskan kunnissa.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, teeren metsästys on kielletty lokakuun 16 päivästä lokakuun 31 päivään Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa, Etelä-Pohjanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Isojoen, Jalasjärven, Karijoen ja Kauhajoen kuntia, Satakunnan maakunnassa lukuun ottamatta Honkajoen, Jämijärven, Kankaanpään, Karvian, Merikarvian, Pomarkun, Porin ja Siikaisten kuntia, Pirkanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Kihniön ja Parkanon kuntia, Etelä-Savon maakuntaan kuuluvissa Hirvensalmen, Kangasniemen, Mikkelin, Mäntyharjun, Pertunmaan ja Puumalan kunnissa, Päi-

jät-Hämeen maakuntaan kuuluvissa Hartolan, Heinolan ja Sysmän kunnissa sekä Pohjois-Savon maakunnassa lukuun ottamatta Rautavaaran, Sonkajärven ja Vieremän kuntia.

Sen lisäksi mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, teeren metsästys on kielletty tammikuun 1 päivästä tammikuun 20 päivään Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon ja Lapin maakunnissa lukuun ottamatta Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntia.

3 §

Pyyn metsästys

Sen lisäksi, mitä metsästysasetuksen (666/1993) 24 §:n 22 kohdassa säädetään, pyyn metsästys on kielletty lokakuun 1 päivästä lokakuuta 31 päivään Keski-Suomen maakunnassa sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvissa Alavieskan, Haapajärven, Kalajoen, Nilalan, Pyhäjärven, Reisjärven, Sievin ja Ylivieskan kunnissa.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, pyyn metsästys on kielletty lokakuun 16 päivästä lokakuun 31 päivään Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnissa, Etelä-Pohjanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Isojoen, Jalasjärven, Karijoen ja Kauhavan kuntia sekä Pohjois-Savon maakunnassa lukuun ottamatta Rautavaaran, Sonkajärven ja Vieremän kuntia.

4 §

Riekon metsästys

Sen lisäksi, mitä metsästysasetuksen (666/1993) 24 §:n 19 kohdassa säädetään, riekon metsästys on kielletty kokonaan Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa, Kainuun maakunnassa lukuun ottamatta Suomussalmen kuntaa, Lapin maakuntaan kuuluvissa Kemin, Kemijärven, Keminmaan, Pelkosenniemen, Pellon, Ranuan, Rovaniemen, Sallan, Savukosken, Simon, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kunnissa sekä Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Kuusamon, Pudasjärven ja Taivalkosken kuntia.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, riekon metsästys on kielletty syyskuun 21 päivästä lokakuun 31 päivään Kainuun maakuntaan kuuluvassa Suomussalmen kunnassa, Lapin maakuntaan kuuluvassa Posion kunnassa sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvissa Kuusamon, Pudasjärven ja Taivalkosken kunnissa.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, riekon metsästys on kielletty lokakuun 1 päivästä lokakuun 31 päivään Lapin maakuntaan kuuluvissa Kittilän, Kolarin, Muonion ja Sodankylän kunnissa.

5 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 10 päivänä syyskuuta 2015 ja se on voimassa 31 päivään heinäkuuta 2016.

Helsingissä 21 päivänä elokuuta 2015

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen

Ylitarkastaja Janne Pitkänen

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 25 augusti 2015

1083/2015

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om förbud mot jakt på tjäder, orre, järpe och ripa under jaktsäsongen 2015–2016

I enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut föreskrivs med stöd av 38 § 1 mom. i jaktlagen (615/1993), sådant det lyder i lag 159/2011:

1 §

Jakt på tjäder

Utöver bestämmelserna i 24 § 22 punkten i jaktförordningen (666/1993) är jakt på tjäder totalförbjuden i kommunerna Kannonkoski, Kinnula, Kivijärvi, Pihtipudas och Viitasaari i landskapet Mellersta Finland, i kommunerna Outokumpu och Polvijärvi i landskapet Norra Karelen, i landskapet Norra Savolax, dock inte i kommunerna Rautavaara, Sonkajärvi och Vieremä, i landskapet Nyland, dock inte i kommunerna Askola, Lapträsk, Lovisa, Mörskom, Mäntsälä och Pukkila, samt i landskapet Egentliga Finland.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. är jakt på tjäder från och med den 1 oktober till och med den 31 oktober förbjuden i kommunerna Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola och Torneå i landskapet Lappland, i kommunerna Alavieska, Haapajärvi, Kalajoki, Nivala, Pyhäjärvi, Reisjärvi, Sievi och Ylivieska i landskapet Norra Österbotten samt i landskapen Mellersta Österbotten och Österbotten.

Utöver vad som bestäms i 1 och 2 mom. är jakt på tjäder från och med 16 oktober till och med den 31 oktober förbjuden i landskapet Mellersta Finland, dock inte i kommunerna Kannonkoski, Kinnula, Kivijärvi, Pihtipudas och Viitasaari, samt i landskapet Södra Österbotten, dock inte i kommunerna Isojoki, Jalasjärvi, Bötom och Kauhajoki.

2 §

Jakt på orre

Utöver bestämmelserna i 24 § 21 punkten i jaktförordningen (666/1993) är jakt på orre från och med den 1 oktober till och med den 31 oktober förbjuden i landskapet Mellersta Finland och i kommunerna Alavieska, Haapajärvi, Kalajoki, Nivala, Pyhäjärvi, Reisjärvi, Sievi och Ylivieska i landskapet Norra Österbotten.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. är jakt på orre från den 16 oktober till den 31 oktober förbjuden i landskapen Österbotten och Mellersta Österbotten, i landskapet Södra Österbotten, dock inte i kommunerna Isojoki, Jalasjärvi, Bötom och Kauhajoki, i landskapet Satakunta, dock inte i kommunerna Honkajoki, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Sastmola, Påmark, Björneborg och Siikainen, i landskapet Birkaland, dock inte i kommunerna Kihniö och Parkano, i kommunerna Hirvensalmi, Kangasniemi, St. Michel, Mäntyharju, Pertunmaa och Puumala i landskapet Södra Savolax, i kommunerna Hartola, Heinola och Sysmä i landskapet Päijänne-Tavastland samt i landskapet Norra Savolax, dock inte i kommunerna Rautavaara, Sonkajärvi och Vieremä.

Utöver vad som bestäms i 1 och 2 mom., är jakt på orre från och med den 1 januari till och med den 20 januari förbjuden i landskapen Södra Österbotten, Kajanaland, Mellersta Österbotten, Mellersta Finland, Österbotten, Norra Karelen, Norra Österbotten, Norra Savolax och Lappland, dock inte i kommunerna Enontekis, Enare och Utsjoki.

3 §

Jakt på järpe

Utöver bestämmelserna i 24 § 22 punkten i jaktförordningen (666/1993) är jakt på järpe från och med den 1 oktober till och med den 31 oktober förbjuden i landskapet Mellersta Finland samt i kommunerna Alavieska, Haapajärvi, Kalajoki, Nivala, Pyhäjärvi, Reisjärvi, Sievi och Ylivieska i landskapet Norra Österbotten.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. är jakt på järpe från och med den 16 oktober till och med den 31 oktober förbjuden i landskapen Mellersta Österbotten och Österbotten, Södra Österbotten, dock inte i kommunerna Isojoki, Jalasjärvi, Bötom och Kauhava, samt i landskapet Norra Savolax, dock inte i kommunerna Rautavaara, Sonkajärvi och Vieremä.

4 §

Jakt på ripa

Utöver bestämmelserna i 24 § 19 punkten i jaktförordningen (666/1993) är jakt på ripa totalförbjuden i landskapen Södra Österbotten, Mellersta Österbotten, Mellersta Finland, Österbotten, Norra Karelen och Norra Savolax, i landskapet Kajanaland, dock inte i kommunen Suomussalmi, i kommunerna Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Pelkosenniemi, Pello, Ranua, Rovaniemi, Salla, Savukoski, Simo, Tervola, Torneå och Övertorneå i landskapet Lappland samt i landskapet Norra Österbotten, dock inte i kommunerna Kuusamo, Pudasjärvi och Taivalkoski.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. är jakt på ripa från och med den 21 september till och med den 31 oktober förbjuden i kommunen Suomussalmi i landskapet Kajanaland, i kommunen Posio i landskapet Lappland samt i kommunerna Kuusamo, Pudasjärvi och Taivalkoski i landskapet Norra Österbotten.

Utöver vad som bestäms i 1 och 2 mom. är jakt på ripa från och med den 1 oktober till och med den 31 oktober förbjuden i kommunerna Kittilä, Kolari, Muonio och Sodankylä i landskapet Lappland.

5 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 10 september 2015 och gäller fram till 31 juli 2016.

Helsingfors den 21 augusti 2015

Jordbruks- och miljöminister Kimmo Tiilikainen

Överinspektör Janne Pitkänen